

OSTYDŁY (13) *part praet act*

o prawdopodobnie jasne (tak w o-).

sg m N ostydły (5). ◇ [A ostydły.] ◇ f N ostydła (5). ◇ pl [G ostydłych.] ◇ A m pers ostydł(e)
(2). subst ostydł(e) (1).

Sł stp notuje, Cn: *ostygły*, *Linde XVI – XVII w. s.v. ostydnąć, ostygnąć*.

1. *Który ostygł; refrigatus Mącz, Cn; tepidus Vulg, Cn; teporatus Cn (11)* : [Traffya się też tak czasem niestateczna pczola Ze od ula uczieka y od myodu zgoła A czo kolwiek iedno ma thim się nic nyebawy Myod osthidly ul pusthy kiedy chce zosthawy *ŚwirPasiecz 257.*]

Przen: Zobojętniały, oziębły, bez uczucia (11) : *Accusatio defessa et refrigerata, Skárgá/ Oftydła Mącz 137a; Znam íprawy twoie/ ížeś nie íełt áni źimny/ áni gorący, bodaybyś był źimny/ ábo gorący, ále ížeś oftydły [tepidus; letni Leop; letny WujBib]/ á áni źimny áni gorący: pocznę cię wyrzucác z vřt moich. WujNT Apoc 3/16; Zimny íełt haeretyk/ ktory řtrácíl wiárę y miłóść. Oftydły/ ktory nie íełt áni haeretykiem áni Kátholikiem: ábo oziębły y niedbály Kátholik. WujNT 848, Apoc 3 arg, s. 848 [2 r.], Yyyyy3v.*

W porównaniu (1): Ten brzydki íełt Chriřtufowi y kořciółowi íego: íáko letnia wodá żoładkowi/ ktora go do womitu przywodzi: y przeto obiecuie/ że tákie oftydłe/ íáko pokarm nieřtráwny/ chce precz wyrzucíc od řiebie. *WujNT 848.*

Szeregi: »ostydły a (i) oziębły« (1): íż íełli przy niey [*wierze*] nie będye práwey chući/ á práwey miłóści řerdeczney/ íuż oftydła á ozyębła íełt/ á nic nie płathna przed Máíeřtatem Páńńkim *RejPos 307; [áby nas dzień ładny/ á dzień řmierći náłzey/ nie záłtał ták oftydłych/ y oziębłych w wierze WujPosN 1584 II 341 (Linde)].*

»zimny a ostydły« (2): á coż potym kiedy łczyrey á řerdeczney miłóści nie ma ku temu to Bogu řwemu [*człowiek próźny*]/ íuż íełt źimna á oftydła y nikczemna wiárá íego. *RejAp 29v, 29v.*

2. *Martwy, nieżywy (2)* :

W przeciwstawieniu: »ostydły ... żywy« (1): Płácze *Venus* wolnowłofa/ od żalu opada/ [...] Więcey niź Adonideřá Cyprńkiego żáłuie/ A oftydłe vřtá vřty żywemi cáluie. *KlonŻal B3v.*

Przen (1) :

Szereg: »martwy a ostydły« (1): Ano piłmo głořno powiáda/ íż wiárá bez cnothy bárzo martwa á oftydła íełt *RejZwierc 259v.*

Synonimy: 1. chłodny, letni, ochłodły, oziębiony, oziębły; 2. martwy, nieżywy, umarły, zmarły.

Cf OSTYDŃĆ, OSTYGLY